

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak: Helyben: 1/4 évre 3 kor
Egészévre 12 kor; Vidéken: 1/4 évre 5 kor;
Egészévre 20 kor. Egyes szám ára 4 fillér.

Felelős szerkesztő:
Harsányi Sándor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Csapó-utca 9.
Telefon: 275.
Kéziratok nem adnak vissza.

Kvóta-bizottság és delegáció.

Budapest, április 26.

(K. sz.) A jövő héten a magyar országgyűlés megválasztja a kvóta-bizottság és a delegáció tagjait és megalakulván ezek az országgyűlés által kiküldött bizottságok, nemskára meg fognak kezdődni a fontos tanácskozások az osztrákokkal. A delegációkat tudvalevően már május 6-án fogja összehívni a királyi leirat és 7-én fogja őket a király a budai várpalotában, de valószínűleg még előbb kezdődnek majd a kvóta-bizottságok tanácskozásai.

Az osztrák Reichsrath már kiküldötte a maga kvóta-bizottságát és amonnan már hallatszanak is azok a hangok, ahogyan az osztrákok az idén is a kvóta ügyében a magyarokkal tárgyalni és alkudni szeretnének. De nem is tárgyalás, nem is alkudás volna ez, hanem valóságos követelés, mely már hasonlatossá kezd lenni a fenyegetőzés mellett való rabláshoz. Hiszen olvashattuk az osztrák kvóta-bizottság alakuló üléséről szóló tudósítást. Már az alakuló ülésen érdemlegesen is vitatták a kvótát és egy Kaiser nevű ur nyomban előállt azzal a böles indítvánnyal, hogy mondják ki a

junktumot a kvóta és a vám- és kereskedelmi szövetség közt, a kvóta aránya pedig felinyi legyen, Magyarország ugyanannyi kvótát fizessen, mint a nagy Ausztria. Vagy — tette hozzá szellemesen az osztrák ur — ha már ez nem is lehetséges, hát a katonaság számaránya szerint állapítsák meg a kvótát. És az osztrák kvóta-bizottságban még vita is fejlődött ez örült indítványok fölött. Mit bizonyít mindez? Nem azt, hogy veszedelem fenyeget bennünket ezuttal a kvóta tekintetében; mert akárhogy berzenkednek is az osztrákok, bizonyos, hogy a kvótát fölemelni ezuttal sem lehet, hanem az új kvóta-arányt is a királyi döntés fogja megállapítani, úgy, amint már eddig is a szükség parancsából több ízben történt; még pedig a régi kvóta-arányt fogja tovább is változatlanul fentartani az uralkodó döntése. Nem azt bizonyítja tehát az osztrák eljárás, hogy nekünk most aggódnunk kell a kvóta miatt — (mert azt ugyan többé nem fogják nekünk fölemelni) — hanem bizonyítja azt, hogy türelmünk, nyugalomunk ellenére sem változott még meg az osztrákok érzelme irántunk; ők még mindig minket tekintenek a fejőstehénnek, a melyet nemesak ki-

használni, de lenyuzni is kell az osztrákoknak.

És ha már most, a kvótának ezuttal éppen nem jelentőséges kérdésénél, ilyen módon válik nyilvánvalóvá, hogy az osztrák vámpír módjára miként leskelődik gyűlölettel magyar áldozatára, hogy véret vehesse: elképzelhetjük, mennyire ki lettünk majd téve az osztrák vér- és bosszuszomjuság támadásainak a kiegyezési tárgyalások alkalmával.

Mert a kiegyezés kérdései igazán olyan terrenumot képeznek, a hol előnyök, hasznok, érdekek forognak koczán minden egyes alkalommal, a mikor a jogos kívánságok összeegyeztetéséről volna szó.

Mindenesetre tanulságos nekünk az osztrák kvóta-bizottság nevelés- és ezáltal vicsergatása is; okulhatnak belőle, hogy micsoda elenséges érzülettel vannak odaát még ma is a mi irányunkban. De szeget-szeggel viszonzhatunk majd hasonlót a magunk részéről; és ha a mi érdekeink megrontására törnek majd az osztrákok a kiegyezés kérdéseinél, majd megmutatjuk nekik, hogy a magyar az efféle osztrák fogvicsergatástól még nem ijed meg, hanem a fenyegetésre meg tudja adni a hozzá méltó választ.

TÁRCZA.

Egy leányról.

Mámoros éjbe kerget a vérem,
Bolygom az utcák zúlló — sorát;
Korhelytanyára szomjas a lelkem,
Vágyom a bűnök sirtántorát.

Hangos lebujsz zsongnak köröttem;
Magam sem értem: mi van velem?
Tárva az ajtó, nyitva az örvény
S mégse találom, mégse lelem.

Reszket a léptem, rémeket látok
Félek a zajtól, valami bánt . . .
Viszontláthatnám, szerelmet mérve
Az egyszeri tisztá, habfőhár lányt.

Szentmiklósi József.

A talizman.

— Fianciából. —

Különszoba egy előkelő vendéglőben. A gázkandallóból meleg, vörös sárga fény árad ki, a szomszédos szo-

bákból halkán hangzik át a beszélgetés. Jean türelmetlenül járkal fel s alá. Leon kényelmesen elterülve üldögél a divány sarkában.

— Enyje de sokáig jön megint!

— De kedves Jean, hiszen Stephanie még az utolsó felvonásban is tánczol!

— Legalább la Verdure jönne már!

— Ah, la Verdure igen kedves ember, azt mondják.

— Igen, neked is nagyon fog tetszeni. Társaságban nagyon kellemes ember. S azt mondják, mesés sikere van a nőknél.

— Egy bizonyos fajtánál, ugy-e . . .

— Az mindegy. De kétségtelenül nagyon kedves ember.

Leon fölényesen mosolyog s feleségére gondol, aki ma haragudott kissé, hogy „már megint” elmegy hazulról. Most egyszerre valami vágyakozásféle fogta el utána.

Jean egy széles, nehéz aranygyűrűt húzott le az ujjáról s azzal kezdett el játszani. Egyszerre leejti s a gyűrűt a szőnyegen odagurul Léonhoz, aki felveszi. Kék jaspiskó van benne, esodálatos ákombákomokkal televéve.

— Ah, — kiált fel Jean, — ezt a gyűrűt keleten vettem, az eladója azt mondta, hogy varázsos hatalma van.

— Tehát talizmán. Két évvel ezelőtt én is vettem, ilyes valamit a feleségemnek Kairóban. Aranylánczon egy akvamarinból faragott oroszlanfej figyelt, arra meg egy esodálatosan szép rózsaszínű gyöngy volt akasztva.

— Ah, ezt szeretném látni!

— Az ám! Alig két hétig hordta a feleségem. Egy este . . . éppen a varrónéjától jött . . . puff odavolt a talizmán! Nyomtalanul elveszett, újsághirdetés, jelentéstétel a rendőrségnél mind hiába való volt.

Szegény feleségem pedig babonás s azt hitte, hogy a talizmánal együtt odavan a szerencséje is.

— S nem is került elő róbbé?

— Soha. Kárpótlásul kénytelen voltam a feleségemnek egy másik nyakláncot venni.

E pillanatban kopogtatnak s a pincér la Verduret bocsátja be. Az újonnan érkezett, elegáns fiatal ember, sötétbarna arczáróval. Jean bemutatja a barátjának, jónak utána belép Stephanie is, a

A tanító vallása.

Debreczen, április 26.

Milyen vallásu tanító tud legjobban megfelelni kötelességének? A római katolikus, a protestáns vagy a zsidó? Csak fel kell tennem a kérdést, hogy ahányan vagyunk, annyian hévvel és jobb ügyre méltó buzgalommal kardoskodjunk egyik vagy másik felekezettel.

Nem szeretem a régi jó idöket visszasisírní, de nem is kell nagyon messzire visszamenni — talán két évtizedre sem — hogy az én okvetetlenkedő kérdésemre ilyen választ kapjak: bolond beszéd, mi közöm nekem a tanító vallásához? Az ember, kire én gyermekem lelket és szívét bízom, legyen jól képzett, művelt, erkölcsös egyén, de hogy a Krisztus születését jelző csillag, vagy a Megváltó kinhalálát jelző kereszt, vagy nem tudom micsoda van-e a templom vagy imaház tornyán, kupoláján, hová imádkozni jár, az az ő legbensőbb magánügye, melyhez nekem semmi közöm, melynek firtatása, enyhén szólva, a legnagyobb illetlenség és tapintatlanság volna azzal az emberrel szemben, a kit nekem kiválóan becsülöm és szeretnem kell, mert az én gyermekem szívébe plántálja a tudás és az erkölcs virágait.

Ilyenförmán feleletet kaptunk volna a régi, jó öregektől. De most nem rólunk van szó, most a fővárosi közoktatásügyi bizottság üléséről beszélünk. Az elnök, Bárczy István javaslatot terjesztett arról, hogy az új minösítvényi táblázatba ne vegyék be a tanítók vallását. A bizottság hosszú vita után hat szóval öt

ellenében elvetette az elnök indítványát és szükségesnek tartotta a pályázó tanítók vallásának megjelölését.

Ez is különös határozat, be van burkolva szép esillogó, színes selyempapírosba. A bizottsági tag urak magyarázgatnak, a határozat éle a felekezetenküli tanítók ellen irányul, a választásnál bizonyos aránynak kell lenni a felekezetek közt. De a szép, színes selyempapír közül megint csak kiesillog a régi csuf rém, a mi korunk egyik leghatalmasabb, legkegyetlenebb, legártalmasabb szörnyetegje: a felekezeti kérdés.

Az ember szomorú álmétkodással nézi azt a nagy zürzavart és összevisszaságot, mely még a jobb lelkekbe is befészkelte magát. Minden harez lehet jóhiszemű és egyéni szempontból tekintve igazságos, ha a küzdőfelek igazán hisznek az eszmében, miért síkra szálltak. Ámde ez az újabb felmerült felekezeti kérdés épen a hitelenség jegyében született. Szépek voltak a régi öldöklő, véres háborúk, melyet hitéért vívott a harezos, hol mind a két részen erős, tántoríthatatlan meggyöződés volt a lelkekben, hogy az ő Urok és Istenök követeli tőlük a másik ember kiontott véréit. Kegyetlen, hazug feltevés, de az a vad harezos hitt benne erősen, rendületlenül, ölt vagy meghalt az ő hitéért, mely az áldozat perezében bizonyára igazságnak is tudódott be a mindenek Ura előtt. Mert hiszen nem volna ő az, a ki a jószág, az igazság, ha a sok tévedés, hazugság, elfogultság között is meg nem látná a szív tiszta hitét és el nem fogadná igaznak azt, a ki legjobb hite

szerint ő érte, hitéért, üdvösségéért harczolt, gyilkolt vagy halt meg.

Ám a mi esunya, apróbb torzsalkodásunkból épen ez a naiv hit, ez a jóhiszeműség hiányzik. Talán sohasem volt ennyire vallástalan az emberiség és azt már bizonyára mondhatjuk, — hogy sohasem virágozott annyira a felekezeti kérdés, mint napjainkban. Apróbb érdekesoportok verődtek össze a vallás zászlói alá és onnan nézik gyűlölködő, haragos szemmel egymást. A mágiya nem lobog, a kard nem esattog, hiszen mi már modern emberek vagyunk, mi csak minösítvényi táblázatokkal küzdünk egymás ellen.

Ez nem a régi, szent tusa, mely előtt illik tisztelettel meghajolni minden erős meggyöződésű embernek. Ez áldatlan, veszedelmes marakodás, melynek a valláshoz annyi köze sincs, mint az áruessarnoknak a templomhoz. Eddig csak néztük, hogy hódít ez a kártékony szörnyeteg politikában, irodalomban, művészetben, de most, mikor az iskolai katedrát akarja elfoglalni, érezzük, hogy minden igaz embernek el kell kiáltani magát: „le onnan!” A tanító, mikor belép gyermekei közzé, nem katolikus, nem protestáns, nem zsidó, csak tanító.

És épen ezért minösítvényi táblázatban kell felkutatni, hogy mint tanító milyen, mert ezt tudni jogunk és kötelességünk, de nem azt, hogy milyen templomban imádkozik az ő Istenéhez, — mert ehhez nekünk semmi közünk sincsen.

ballerina, Jean barátnője. Asztalhoz ülnek

Leon valóságosan nekilelkeseedik, annyira elragadja la Verdure szellemessége, Stéphanie arca kissé már fel van hevülve, mandulával dobálja Jeant. La Verdure szípkázóan szellemes szójátékokkal s tréfás történetekkel mulattatja a társaságot, mely perezről-pereze hangosabb lesz.

A szomszédos szobákban is mind hangosabb s vidámabb lesz a társalgás.

Egyszerre Stéphanie és Jean oda-czipelik la Verduret a zongorához. Ez nagy tetszés közt énekel el pár dalt s végül Béranger La double chasse című dalát adja elő!

A dal óriási hatást kelt. A szomszédos szobában levők is elnémultak s hallgatóznak.

Stéphanie Jean engedelmével megköszönő esókot lehel la Verdure homlokára.

Leon kigombolja fehér mellényét s zsebkendőjével megtörülgette izzadó homlokát.

A dal refrénjét dudolja s egyik pohár pommeryt a másik után önt le. Jean és Stéphanie gyengéd gorombaságokat mondanak egymásnak s együtt esznek meg egy fűrt malagaszőlőt.

A kávéhoz a pinczér cognac mousseux-t szolgál fel, jéghideg jáczintsinü folyadékot apró, lapos esészékben. — A

levegő nehéz, tikkasztó; Stéphanie divatos illatszere s az ópiumos cigaretták füstje küzdenek a hataloméért. Kezd nagyon késő lenni.

Jean ül oda a zongorához, tőle kitelő érzéssel kezd játszani egy velenzei hajósdalt, aztán hirtelen, minden ok nélkül átesap az Orfeusz az alvilágban című operettből való kánkánba.

La Verdure és Stéphanie gyorsan a falhoz lökik az asztalt s táncolni kezdenek.

Leon torkaszakadtából kaczag, Jean félig hátrafordul s mind gyorsabban és gyorsabban játszik.

Valósággal meg van bolondulva mindenki.

Ekkor la Verdure hirtelen támolyogni kezd, megfordul a saját tengelye körül s nehézkesen a földre zuhanik. Stéphanie felsikolt.

Leon ijedtében felkapja az üres vizespalaczkot s kirohan a pinczért keresni. Jean, aki a legnyugodtabb maradt, leszakítja az elájult nyakáról a gallért s feltépi az ingét

... La Verdure nyakán finom aranylánc van, azon egy akvarenből faragott oroszlán-fej s egy rózsaszínű gyöngy fityeg. A lánc el van szakadva.

... Jean gyors mozdulattal oldja le az ékszert s a zsebébe esusztatja. A következő pillanatban Leon is berohan a szobába a pinczér társaságában.

La Verdure ájulása jelentéktelen dolog volt.

Pár perez múlva nincs semmi baj s hálalkodva köszönte meg a segítséget, különösen Leonnak. Stéphanie még mindig nagyon halavány.

A nagy ijedtségre a társaság megiszik egy pohár konyakot. Az asztal alatt két kéz találkozik s la Verdure nagy örömmel érzi, hogy talizmánja ott van a kezében.

Két futó pillantás; az egyik azt mondja: „köszönöm”, a másik azt feleli: „hiszen természetes volt!”

Stéphanie kocsija megérkezik. A társaság bucsuzkodik; s kilépnek a szabadba.

Nehéz társzekerek dübörögnek az utcán, rajtuk beburkolt alakok szundikálnak.

Egy részég emberrekedt hangon ordítva énekel, egy perezes fiu álmosan ballag a gyalogjárón.

La Verdure óvatosságból kocsira ül, Leon hazakiséri Jeant, aki a közelében lakik.

Csunya ködös reggel közeledik. Jean némán burkolózik bele a bundájába, Leon pedig folyton a vadászdal refrénjét dudolja.

P. B.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Saját tudósítónktól.

Budapest, április 26.

Szürkén, unalmasan folyt ma az igazságügyi vita. Babó Mihály, Handel Pál és Visontai Soma beszéltek hosszabban s ezzel ugyszólván elzárták az utját annak, hogy a honvédelmi költségvetésbe fogjanak. Holott a déli órákban megjelent Fejérváry Géza báró, honvédelmi miniszter államtitkárával, Gromon Dezsővel és várták az igazságügy befejezését, de hasztalan.

Részletes tudósításunk a következő:

Elnök: *Apponyi* Albert gróf.

A kormány részéről jelen vannak: *Szell* Kálmán, *Plósz* Sándor és *Cseh* Ervin.

Nessi Pál a pozsonyi német színház tárgyában fog interpellálni a belügyminiszterhez.

Elnök több kérvényt mutat be.

Az igazságügyi költségvetés.

Babó Mihály a kihágási törvény javítását kívánja, mert nem elég, hogy a miniszter a bajok létezését elismerje, hanem kell, hogy azokat orvosolja is. A tőzsdebiróságot reformálni akarja a miniszter, de most a költségvetés mint Damokles kardja lebeg felette — amint a miniszter mondja — azért ezt nem teheti.

Várady Károly határozati javaslatában, mint zugírászatot tünteti fel a jegyzők magánmunkálatait és kéri, hogy a jegyzők kezéből a magánmunkálatok gyakorlását vegyék ki. A zugírászat korlátozását sürgeti. A katonai bíraskodást reformálni kellene. A miniszternek figyelmébe ajánlja, hogy a konstantinápolyi magyar konzuli törvényszéknél a magyar nyelvet és — magyar czimert ügyelemben sem veszik. — A kuriai bíraskodást helytelennek mondja, a Kuria ítéletének indokolását nyilvánosság elé, illetve a Ház elé kellene terjeszteni. A fegyházi lelkészek számára jobb dotációt kíván. Helyesli a bírói és ügyvédi kvalifikáció egységesítésének terveit.

Issekutz Győző azon szavaira reflektál, mely szerint a halálbüntetés fentartandó. Ezt helytelennek tartja. A költségvetést nem fogadja el.

Mandel Pál az igazságügyi kormány bírálata alkalmából elhangzott észrevételekre válaszol. Az ellenzéki szónokokat nem tartja menteknek a pártállásból folyó befolyástól és ennél fogva bírálataik sem lehetnek mentek a pártállástól. *Bakonyi* Samu és *Simonyi* Semadam Sándor szavaira reflektál. A kereskedelmi törvény nem lehet magyar nemzeti. Ez a modern jus gentium mely kell, hogy minden népnél egyenlő legyen. A könyveknél nem kötelező a magyar nyelv, ezt is felhozták egyesek. Terjesszük a magyar nyelvet kulturális intézményeinkben, az helyes. De a külkereskedelmünk rovására ne. Felhívja *Simonyi* Semadam Sándort, vizsgálja meg a bankok vagy ezégek könyveit Budapesten, hallgassa meg a tőzsdebiróságok tárgyalásait és meg fog győződni, hogy nincs ezég, mely könyveit németül vezet. *Simonyi* Semadam azt is mondta, hogy arégi törvények jók voltak és nem hallotta azokat

esendőrszuronyokkal végrehajtani. Ő bizonyára azt a kort értette, mikor a deressel, hajduval, meg pandurral szereztek érvényt a törvénynek. (Elénk tetzés és helyeslés.) A biztosítékok mérlegelését az ujjkor legnagyobb vívmányának tekinti és *Simonyi* Semadam mégis ellene nyilatkozik.

A bíróságnál előforduló albirói, alügyészi állásokat töröndőknek tartja; ez nem felel meg a bírói méltóságnak. A bíróságot az ügyvédi kamara tagjaiból kellene megalkotni. A többiekben a miniszter észrevételeit magáévá teszi. A költségvetést elfogadja.

Simonyi Semadam Sándor félreértett szavainak helyremagyarozására személyes kérdésben kér szót, és azt fejtegeti, miért nem fogadta el a költségvetést.

Veszelszky János a jó, gyors, és olcsó igazságszolgáltatást tartja az állam legfőbb feladatának. Hogy pedig ez jó és gyors legyen, arra legnagyobb befolyással van a törvénykezés nyelve.

Olay Lajos. Magyarországon csak magyar lehet az. *Veszelszky* János. A mai körülmények megkövetelik, hogy a nép nyelve legyen a törvénykezési nyelv. Morva, Cseh, Sziléziában Lengyelországban három nyelven történik az igazságszolgáltatás.

Mint hogy népének nyelvét a törvényhozásból és bíraskodásból kizárva látja a költségvetést ellenzéki álláspontjánál fogva sem fogadja el.

Visontai Soma felhossa, hogy a perrendtartás egyik legnevezetesebb alkotásai: a közvetlen szóbeliség behozatala, mely a tárgyilagos igazságfelderítésénél szükséges. Magyarországon a büntető törvény hiányai miatt majdnem naponként igazságtalanul, és ártatlanul ítélnék el. Ezen a helyzeten javítani kell. A büntetőjognak nagy hiánya az is, hogy a nyomorgó családapát, ki családja számára néhány krajczárnyi élelmiszert lop, szigorúan büntetik, míg más családoknál például valósággal kegyvelmet ad. A költségvetést nem fogadja el. (Elénk helyeslés a szélbalon.)

Lelenczház Debreczenben.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, április 26.

Idestova négy esztendeje vajudik a kérdés, hogy Debreczenben Lelenczház létesítsék. A városi tanács még az 1899 év december 16-án hozott határozata alapján megkeresést intézett a „Fehér kereszt országos Lelenczház” elnökségéhez s egyidejűleg felterjesztést a belügyminiszterhez aziránt, hogy Debreczenben, mint a magyar alföld központján; a Fehérkereszt-egyesület közvetítésével fióklelenczház létesítsék. E tervet akkor Debreczen város egész társadalma a legmelegebben fogadta és késznek nyilatkozott a legmesszebbmenő anyagi áldozatot is hozni a humánus intézmény megvalósítása érdekében.

E kedvező fogadtatás, természetesen tovább serkentette a városi tanácsot a nemes, emberbaráti eszme megvalósításában és 1900 január 22-én felterjesztést tett a belügyminiszterhez, hogy a Debreczenben felállítandó lelenczházat, mint „Városi lelenczház” kívánná a „Lelenczház-egyesület” szervezésével, a város társadalmának közreműködésével létesí-

teni. A tanácsnak ezt a határozatát tudvalevőleg a közgyűlés is jóváhagyta, egyben pedig az *Atila-téren* tul, a dohánygyár között fekvő régi sertésvásártérből 2683 négyszögöl területet a felállítandó lelenczház részére felajánlandónak jelölt ki. Később elfogadta a közgyűlés a tanácsnak azt a javaslatát is, hogy 20.000 koronát az egyesület céljaira szavazzon meg és az egyesület védnökségét vállalja el. A városi tanács a 20.000 koronát az 1901. évi költségvetés rendkívüli rovatába vette fel.

Eddig tehát rendben lett volna a dolog s úgy látszott, hogy mi sem áll immár utjában a lelenczház létesítésének. Sőt időközben megalakult a lelenczházzal kapcsolatos gyermekvédő-egyesület is, melynek alapszabályait a belügyminiszter még 1900 december 1-én jóváhagyta, de a lelenczház létesítése mindazonáltal a mai napig késik. E késedelem azonban sem a kezdeményező városi tanács, sem Debreczen város nemesen gondolkozó társadalmának rovására irandó, Ugyanis a belügyminisztériumban feneklett meg egyelőre a dolog.

A belügyminiszter azt az értesítést küldte az időközben megalakult gyermekvédő-egyesület elnökségéhez, hogy a belügyi kormány állami gyermekmenhelyeket fog szervezni s errevaló tekintettel a kérdéses ügy egyöntetű állami rendezése kizárja azt, hogy a kincstár másnemű, mint állami intézetek létesítéséhez hozzájáruljon.

A belügyminiszter tehát kikötötte hogy a Debreczenben létesítendő Lelenczház állami intézmény legyen és állami felügyelet alatt álljon.

Ezzel szemben a Debreczenben megalakult Gyermekvédő-Egyesület még 1901 november 30-án feliratot intézett a belügyminiszterhez, a melyben előterjesztette, hogy

„azt tartaná helyesnek, hogy a létesítendő menhely (Lelenczház) a társadalom kezelése és ellenőrzése alatt álljon; a tiszti személyzetet nevezze ki a miniszter, valamint a 60 tagu felügyelőbizottságot is, melynek felét az egyesület hozná javaslatba. Egyben óhajtott az egyesület, hogy a menhely közvetlen vezetése, pénzeinek kezelése és az intézet felépítése, megállapítandó terv és költségvetés szerint — az államtól függetlenül — bizassék az egyletre. Vagyis: a Debreczenben létesítendő Lelenczház a társadalom autonóm intézménye legyen.

Ezzel szemben azonban a belügyminiszter a debreczeni Lelenczházat csak is mint állami intézményt kívánja létesíteni és az intézmény állami jellegét feltétel gyanánt kötötte ki.

A Debreczenben létesítendő Lelenczház ügye tehát itt feneklett meg. *Puky* Gyula főispán most ismét felhozta az évek óta vajudó ügyet s most már alapos a kilátás, hogy Debreczen város közönsége nem soká nélkülözi az emberbaráti intézményt.

A főispán ugyanis átiratban felszólította a városi tanácsot, hogy tegyen javaslatot a közgyűléshez az iránt, hogy

1. a város a kérdéses Lelenczházát egyesületi, avagy állami intézmény gyanánt, mint a gyermekvédő egyesületnek, vagy mint az államnak tulajdonát kívánja-e létesíteni?

2. melyik hajlandó a megszavazott 20,000 koronát a Lelenczház rendelkezésére bocsátani és mennyi idő tartamára (egy vagy több éven át) kívánja folyóvá tenni?

3. tekintettel a város részéről nyújtandó adományokra, minő feltételeket, kikötéseket és a Lelenczház vezetésében minő befolyást óhajt a város maga részére biztosítani. Így például, ha a Lelenczház állami intézményként létesülne, kiköthetné a többek között a város azt is, hogy bárminemű hitfelekezet szolgálatban álló egyének (lelkészek, segédlelkészek, apácának stb.) az intézetnek állami jellege szigorúan megóvassék; végül

4. határozzon a tanács a felajánlott 2683. négyszögöl területű teleknek átengedése és a tulajdonjognak telekkönyvi bejegyzése tárgyában is.

E kérdések iránt hozandó határozatát szíveskedjék a Tekintetes Tanács a belügyminiszterhez leendő felterjesztés végett velem mielőbb közölni.

A főispán végül értesíti a tanácsot, hogy a létesítendő Lelenczházzal kapcsolatos Gyermekvédő-Egyesületet is értesítette a fentiekről s ugyancsak felszólította, hogy a kérdésekben mielőbb határozzon. — A mint az átiratok Puky Gyula főispánhoz megérkeznek, nyomban fölterjeszti azokat a belügyminiszterhez s így a régen vajdó ügy, valószínűleg még ez év folyamán, befejezéshez jut.

A magunk részéről röviden csak annyit jegyezzünk meg, hogy szociális szempontból nagyon, de nagyon kívánatos volna, ha a Lelenczház kérdése kedvező megoldást nyerne.

A kath. temető tűzveszedelemben.

Leégett hizlaló-telep.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, április 26.

Óriási riadalom hozta izgalomba tegnap este az utca közönségét. A keleti égbolton vörös fénysugarak löveltek magasra — egy pillanat alatt biborvörösre festve a láthatárt. Szájról-szájra ment a rémes hír:

— Eg a katolikus temető!

Csakhamar megnépesült az utca, a kávéházak közönsége rémülve futott a lángok irányában, követve a színházi előadást otthagytott nagyszámu csoportoktól. Vágtató kocsik, kürtölő tűzoltók s a kísérteties éjjeli világosság mindez ijesztő külsőt kölcsönzött a késő éjjeli óráknak. A Kossuth- és Szentanna-utczákon fejevstve rohantak az emberek a vészirrel, hogy ég a temető, kigyultak a fák.

A rémes és gondolatnak is hajmeresztő hír szerencsére nem bizonyult valósnak. A Hilob postát csupán a rémület és bizonytalanság okozta. A temető tényleg tűzveszélyben forgott, mert a veszedelmes elem tözsomszédságában, a közvágóhid előtti laponon fekvő és Horvát Mihályné tulajdonát képező tanyán pusztított, hol egy 30 öles sertéshizlaló és istálló égett porrá.

A hizlaló Móricz Ferencz, Szentesi János és Kovács Lajos hentesmesterek tulajdonát képezte. A telep csak nemrég lett megnagyobbítva s így a kár tetemes.

Tíz óra után ütött ki a tűz és Balog Mari egy arra csavargó utczalány vette észre. A lángok az istállóból esaptak ki és egy-két perc alatt elborították az egész épületet. A tanya népe óriási sikoltozásba kezdett, de a temető lévén a legközelebbi szomszéd — nem volt a ki segítségül siessen.

A közeli „Pavillon” kaszárnya éjjeli őrsége lett legelsőbb figyelmes a tűzre. A készültség nyomában talpon állott és Janik László a 39-ik gyalogezred daliás hadnagyának vezényletével rohamlépésben sietett a veszedelem helyére. A tűz-őrség szintén a kaszárnya távbeszélőjén értesítették és alig tíz perc alatt meg is érkezett öt kocsis Publik Ernő főparancsnok vezényletével.

Ekkorra már a fél város közönsége állta körül a főcsapó lángnyelveket. Borzalmasságában gyönyörteljes látványosságot nyújtott az éjjeli tűz. A tűz-őrség gyorsan munkához látott és kemény ötnegyed órai munka után sikerült a tűzart annyira lokalizálni, hogy a tanya mentve volt.

A nézők száza nem tágitottak, bevárták — míg az utolsó zsarátnok is hamuvá lett.

A porrá égett telepen csak ma dél előtt lesz ugyan a tűzvizsgálat, de Szentpéteri Ferencz rendőrkapitány már az éj folyamán a helyszínen megállapította, hogy a tűznek közvetlen okozója egy vigyázatlan kocsis volt, a ki pipára gyujtva — gondatlanságával okozta a pusztítást. Megállapított az is, hogy a kár a hizlalóban bennégett mintegy 70 mázsa tengeri és ugyancsak ott veszett 50 darab baromfi értékével együtt 5600 koronára rug. A kár biztosítás révén megtérül.

A késő éjjeli órákban aludt ki az utolsó szikra a telepen és lassacskán eloszlott a temetőtűz hírére összefutott óriási néptömeg.

UJDONSÁGOK.

Jókai Mór levele

a Csokonai-Körhöz.

Itt fekszik előttünk a muzsa felkent bajnokának, a magyar költőfejedelemnek levele. Ezek a fekete, holt betűk mintha megelevenednének s mesélnének nekünk tündérszép regéket egy méltatlanul megbántott nagy öreg ember életéről.

És valami megmagyarázhatatlan indulat ragadja meg a szívünket: rég eltemetett képek emléke csillan fel emlékezetünkben. Halavány ez az emlék; de bármennyire igyekszik sötét színt adni neki a hálátlan epigonok alacsonylelkű serege, ragyogó és mindenekfelett tiszta lesz az örökkön.

Te költőkirály, te őstehetség, a gyönyörködtetésnek kiapadhatatlan forrása, te! Nagy lélek, mely varázsodból nem vesztett soha; örökmécs, kinek fényénél lelkünk megnyeri az áhitott világosságot: rajongunk mi érted, legigazabb szeretetünkkel köszöntünk téged s örök a hálánk irántad.

Nagyon meghatotta az agg irófejedelmet az a levél, melyet a Csokonai-Kör elnöksége intézett hozzá.

A komoly és kompetens testület bizalmi szava elérte ezéjját: balzsamot lühtett a nagy lélek fájó sebére.

Koszorus írónk tegnap a következő levelet intézte Géresi Kálmánhoz, a Csokonai-Kör elnökéhez:

Nagyságos

Géresi Kálmán urnak,
a Csokonai-Kör elnökének
kiváló tisztelettel

Debreczenben.

Tisztelt Elnök ur!

Fogadja leghálásabb köszönetemet a Csokonai-Kör által hozzám intézett lélekemelő nyilatkozatáért. Nekem elégtételül szolgál az és buzditásul, hogy hátra levő napjaimat is, miként az eddigieket nemzetemnek, az erkölcsi ideáloknak s az igaz szabadelvűségnek szolgálatában töltssem el.

Adja át kérem hálás köszönetemet a Csokonai-Körnek és Debreczen közönségének, melynek kora ifjuságom óta igaz tisztelője vagyok.

Kiváló tiszteletem mellett maradok

Budapestben, 1902. ápril 25-én.

Igaz tisztelője

Dr. Jókai Mór.

* **Személyi hírek.** Puky Gula, Hajdúvármegye és Debreczen város főispánja ma reggel Rásó Gyula alispán és Rásó István főispáni titkár társaságában H.-Szoboszlóra utazott.

* **Istentiszteletek.** Ma a különböző felekezetek templomaiban a következők tartanak istentiszteletet. Nagytemplomban: Biró János segéd lelkész, Kistemplomban: Kovács Zsigmond helyettes lelkész, Ujtemplomban: Könyves Tóth Kálmán lelkész, Ispótytemplomban: Mitrovics Gyula lelkész, szegényházban Hajdu Zsigmond, csapókereti imaházban Kovács János népiskolai felügyelő. A róm. kath. templomban: délelőtt 6 órakor szentmise, tartja: Nyári Ignác, 7 órakor szentmise, tartja: Bröstel Lajos. 8 órakor szentmise a gymn. növendékek részére. 9 órakor nagymise, melyet dr. Wolatka Nándor celebrál segédlettel, utána szent beszédet mond: Bröstel Lajos. Háromnegyed 11 órakor szentmise a Svetits-zárda s az elemi iskola részére tartja: Molnár K. Dezső h. igazgató. Fél 12 órakor szentmisét mond Pák Emil. Délután fél 3 órakor keresztény tanítást tart dr. Wolatka Nándor. 3 órakor litánia és Rózsafüzér. Az ágost. hitv. ev. templomban d. e. 10 órakor Harsányi Pál esküdtfelügyelő prédikál.

* **A nagykölcson elszámolása.** A város öt milliós nagykölcson elszámolásának immár mi sem áll utjában. A felügyelő-bizottság ugyanis a napokban befejezte az egyes tételék átvizsgálásának nehéz, fáradságos munkálatait. A felügyelő-bizottság mindent rendben talált. Semhol semmi rendellenesség s nincs egyetlen kiadási tétel sem, mely közgyűlési, avagy tanácsfi felhatalmazás nélkül keletkezett volna. A bizottság elnöke, Komlóssy Dezső kinyomatja a bizottság vizsgálatáról szóló jelentést s ezt már a napokban a jog- és pénzügyi bizottság

elé terjeszti, honnan a városi tanácshoz kerül. Ilyen módon semmi akadály a rendkívüli közgyűlés összehívásának, — mely a legutóbbi törvényhatósági bizottsági ülés határozata folytán egyedül a nagykölesön elszámolásának ügyével fog foglalkozni.

* **Sajtóiroda a városházán.** A legutóbbi városi tanácsülésen a városi sajtóiroda felállításának eszméje is megbeszélés tárgyát képezte. Ugy értesülünk, hogy a városi tanács Csóka Sámuel polgármesteri titkárt kívánja megbízni a nyilvánosság számára való közlemények sajtóiroda útján való kiadásával. A kérdéshez, mely elsősorban a nyilvánosság s a sajtó ügye helyszüke miatt — csak legközelebb szólhatunk érdemileg.

* **Gerard tábornok látogatásai.** Városunk érdekes vendége, sir Gerard, angol tábornok tegnap délután Kapri báró huszárhadnagy társaságában végignézte a debreczeni lóversenyek első napját. A tábornok legnagyobb meglepetését fejezte ki környezete előtt a látottak felett. Gerard holnap a Vilmos huszárezred tisztjeinek caroussel-jét szemléli meg, melyet a tisztek Sámson határán rendeznek. Kedden Komlóssy Arthur és Király Gyula tanácsnokok társaságában a Hortobágyra utazik, hol állattenyésztési viszonyainkat tanulmányozza.

* **Az „Angol Club” gyűlése.** Az „Angol Club” ma délelőtt tizenegy órakor sajtó helyiségében közgyűlést tart. Az elnökség felkéri a club tagjait, hogy — tekintettel a közgyűlés fontos tárgyára, — a közgyűlésen okvetlenül megjelenjenek.

* **Ajánlatok felbontása.** Hogy a városi épületek jókarban tartása a követelményeknek megfelelő legyen, a tanács tudvalevőleg évről-évre árlejtést hirdetett e munkára. Ez árlejtés határideje tegnap járt le. Mindössze két ajánlat érkezett be a kitűzött határidőre és pedig ifj. Tóth István együttes, továbbá Biczó Gyula építész ajánlata. Az épületek fedelének fentartására is két ajánlat érkezett be, ugymint Tassi Károly és Komponek eszerépfedők ajánlata. A beérkezett ajánlatokat tudomásul vette a tanács és közelebbi ülésében fog felettük dönteni.

* **Az E. M. K. E. debreczeni tagjai.** Most vettük kézhez a E. M. K. E. című folyóiratnak áprilisi füzetét. A füzet magában foglalja az egyesület újtagjainak névsorát. Örömmel konstatáljuk, hogy a debreczeniek igen szép számmal léptek be a nagyvezélokért küzdő egyesület tagjai közé. Alapító tag lett Debreczenből Dobray István és neje hagyatéka 1000 koronával. Tíz évre lettek tagok: Kaszanyiczky Endre, Kaszanyiczky Endréné, Dr. Márton Kálmán. Rendes tagok: Bavlicza Pál, Dr. Berger Andor, özv. Darvas Albertné, Dienes Barna, Fráter Gyula, Gál Gyula, özv. Gerzon Odönné, Káposztás János, Májor Jenő, Mendlik Antal, Prösstel Nándor, Stern Bertalan, Szarukán Sándor, Szathmáry Mihály, Szűcs Ferenc és Váradi Ignác.

* **Jókai levele Széll Farkashoz.** Abból az alkalomból, hogy „Egetverő asszony-szív” című, debreczeni tárgyú regénye külön könyvalakban megjelent, Jókai Mór koszorus regényírónk igen szép kö-

szönőlevelet küldött Széll Farkas táblai tanácselnökhez, regénye egy diszpéldányának megküldésével. Széll Farkas adta át Jókainak a regényben szereplő Baranyicsaládra vonatkozó adatokat és e készséget köszöni most meg a koszorus író a következő levélben:

„Kedves Barátom!

Ennek az egész regénynek megalkotásában Tied az oroszlanrész. A való történetet Te gyűjtötted össze érdekes adatadiban, a mik egy rendkívüli női jellemet megvilágítanak. És Te bocsátottad ez okiratokat rendelkezésemre, ki valódi lelkesedéssel igyekeztem azoknak nyomán legalább költői igazságtételt szolgáltatni egy életében annyi szenvedést, üldöztetést elviselt asszonynak, a legdicsebb anyának.

Fogadd igaz baráti köszönetemet nagybecsű hozzájárulásodért s tarts meg ezentul is tapasztalt jóindulatodban. Isten áldása legyen veled és szeretteiddel.

Budapest. 1902. ápril 13.

Igaz barátod:

Dr. Jókai Mór.”

* **Huszártisztek lovas-ünnepélye.** A városunkban állomásozó Vilmos huszárezred tisztikara, mint minden évben, ez évben is megtartja nagy érdeklődést keltő lovasünnepélyét. Az ünnepély a megállapodások szerint e hó 23-án hétfőn délután két órakor a sámsoni gyakorlótéren veszi kezdetét. Az ünnepélyre vonatkozó meghívók már szétküldtek s az ünnepélyen csak a meghívott vendégek vehetnek részt. Az érdekesnek ígérkező versenyeknél a jury tagjai lesznek: Rieger Emil tábornok, Kafka Ignác ezredes, Lázár Frigyes ezredes, Máriaassy László alezredes, báró Nagy alezredes, Reiner Gyula őrnagy, gróf Stahremberg Vilmos kapitány és gróf Batthyányi Gábor kapitány.

* **Leonhardi ezredes szabadságon.** A 7-ik huszárezred kedvelt és népszerű parancsnoka, báró Leonhardi ezredes megromlott egészsége helyreállítása céljából három havi szabadságot kapott. A derék ezredes ez időre távozik városunkból. — Reméljük, hogy a magyarérméről általánosan ismert ezredes szabadságideje letelte után teljes egészségben tér vissza körünkbe.

* **Kimutatás az utmesterekről.** A m. kir. kereskedelemügyi kormány körrendeletben hívja föl a vármegyék főispánjait, hogy a rendes utmesteri (utbiztosi) állásokról hiteles kimutatásaikat sürgősen terjesszék föl. A kereskedelemügyi miniszter ezirányban kibocsátott körrendelete tegnap érkezett le Puky Gyula főispánhoz.

* **Hymen.** Hermány Pál törekvő, derék fiatal fűszerkereskedő tegnap esküdtött örök hűséget jegyesének Aranyos Rózsának. Zs. Sándor b. ujfaluasi lelkész kedves rokonának. A fiatal párnak sok szerencsét kívánunk az élet utain.

* **Víz helyett vér.** Brutális dolgot követett el tegnap egy napszámú, vele dolgozó társával. Gyökös Mihály és Szöllősi István ugyanis együtt dolgoztak az Arany János utcán az Osztrák bank épületénél. Munkaközben Gyökös megszomjazott és Szöllősitől vizet kért. A kötekedő kedvében levő Szöllősi gunyol-

lásnak vette Gyökös kérelmét, a miből szóváltás támadt és Szöllősi maltermerő kanalával úgy fejbe vágta Gyököst, hogy mindjárt elborította a vér és eszméletlenül esett össze. Gyököst a kórházba, a vadindulatu Szöllősit pedig a rendőrséghez vitték.

* **A kerékpár áldozata.** Tegnap este hét óra körül nagy riadalmat okozott egy sebesen vágató kerékpáros vigyázatlansága. Blaskovich Mihály lakatos teljes sebességgel hajtotta kerékpárját a kocsiuton s nem vette észre, hogy az utca közepén egy 6—7 éves gyermek játszadozik. A rohanó gép aztán el is ütötte a kis Török Istvánt, aki fején és lábán igen súlyos sérüléseket szenvedett. A kerékpár a zökkenés folytán felborult, Blaskovich leesett gépéről és kivágódott az utca kemény kövezetére s az óriási esés következtében elájult. Őt is, a kis gyermeket is rögtön bevitték Barthá Sándor lakatos házába, a hol mindkettőjüket gondos ápolás alá vették.

* **Sóvágó Jánost elszállították.** Sóvágó János a hírhedt haramia ki rettegésben tartotta Hajdúvármegyét a szomszédos megyékkel együtt, hosszabb időre lehetlenné van téve. A félszemű gonosztevő, kiról valóságos legendákat mesél az alföldi nép, vadabb volt a fenevadnál s vakmerőbb a sik magyar Alföld hajdani betyárjainál. Sok gonosztettet követett el ez a hírhedt haramia. Kétizben már a kötél is nyaka körül lengedett, de a kedvező véletlen mindig kimentette az igazságszolgáltatás legszörnyűbb büntetése alul. A múlt évben aztán elérte végzete a kegyetlen szívü rablót. A debreczeni kir. törvényszék esküdtbírósa a Steier Sándor bérlő ellen elkövetett árarczós rablómerénylete miatt négy évi fegyházra ítélte. Sóvágó azóta a debreczeni ügyészség fogházában volt elzárva. Tegnap éjjel tizenegy órakor aztán tizen-nyolcz társával együtt utnak indították Szamos-Ujvár felé, melynek fegyházában tölti le büntetését. Az elítéltek gárdájában utnak indították vele együtt Fehér Imre nevű hírhedt betörő-társát is. A foglyokat keményen megvasalva kísérték ki a vasúthoz, a hol egyik harmadosztályú kocsiába szállásolták őket. Szathmári fogházörrmester és négy börtönőr felügyelete alatt utaztak Szamosujvárra, a híres fegyházba. Sóvágó nagyot sóhajtott, mikor a prüszkölő masina elindult vele, az előtte immár nem ismeretlen fegyházba. Fejét mellére csüggesztve gondolkozott el. Bizonyosan azon tűnődött, hogy vajjon meglátja-e még valaha a sik alföldet?! A hírhedt haramiának ugyanis a másik szemét is megtámadta a veszedelmes kór s valószínű, hogy a fegyházból teljesen megvakulva kerül vissza patriájába: Hajdu-Böszörménybe.

* **Tűzoltók értekezlete.** A debreczeni önkéntes tűzoltó-egyesület tegnap este hét órakor a parancsnoksági épületben értekezletet tartott Szikszay Gyula főparancsnok elnöklésével. Az értekezleten a mai közgyűlés tárgyait készítették elő.

x **Kitünő minőségű** homok faji és igen olcsó husvéti bor. Egy régóta érzett szükség pótlása sikerült nekem. Bor-nyagykereskedésembe beszereztem nagy és kitünő mennyiségű szomorodni, tokaji, érmelléki és palesztinai husvéti borokat melyek nálam igen jutányos áron a husvéti ünnepekre kaphatók: Weinberger

Bernát bornagykereskedő Debreczen, Piac-utca 56 sz.

x. Katonazene a Dreher sörcsarnokban vasárnap este.

x. Ha pénzre szüksége van! tessék egész bizalommal fordulni Kácz Béla bank biziródájához. — Személyhiteles s batáblázandó kölcsönökre, valamint egyéb ügyekre vonatkozólag bárkinek ingyen és készsággal ad tanácsot s felvilágosítást.

Mint hogy Takarékpénztárnál könyvelői minőségben 7 éven át működött; nagygyakorlattal bír az általa felvett kölcsönügyeknek, legelőnyösebb feltételek mellett biztos elintézésére. — Tudatja továbbá a n. é. közönséggel, hogy ezideig legelőnyösebb pénz: Földbirtokra 4 %, Bérházakra 4 1/2 — 5 %. Záloglevelek ez évszakban értékesíthetők legjobban. — *Tisztelet-díja csakis a kölcsön készsággal után fizetendő!*

Tőkepénzes urak b. ezimét kéri! Irodája: Debreczen, Hunyadi u. 19. (volt Kisvárad, vasut utca) az épület középső részében.

Szobapadlóház, Linoleum kapható: Komlóssy Lajosnál.

x. Örvendetes jelenség, hogy reklám mal silányarut nem lehet a forgalomban állandóan megtartani, mert a közönség mai felvilágosodottsága mellett egyedül csak a jóáru érvényesülhet. Erre támaszkodva mint *tősgyökeres magyar gyáros* ajánlom a legújabb francia módszer szerint készített kitűnő **Pármái ibolya szappant**, mely a frissen szedett ibolya gyöngéd, kedves illatával bír s egy újabb módszer szerint hozzáadott börtinomitó s üdítő szerrel készítve, oly kiváló mosdó szappan, hogy minden külföldit háttérbe szorít. Rendkívül szolid hatásánál fogva a *legérzékenyebb arcbőrűek* is nagy sikerrel használják. 1 drb. 80 fill., 3 drb. 2 k. 20 f. Készítője: **Szabó Béla** gyógyszerész, pipere-szappangyáros **Miskolcson Főraktár: Debreczenben Kálnai** Lipót urnál. Ugyanott kitűnő gyermek szappanom fés más mosdó szappanaim 20 fillértől lefelé kaphatók.

TANÜGY.

Népoktatási szakfelügyelet. A tanügygyel foglalkozó férfiak körében régóta hangoztatják a népoktatási szaktanfelügyelet rendezésének kérdését. A tanfelügyelői intézmény jelen alakjában nem felel meg a nevelésügyi kívánalmaknak, mert irodai túlterhelés miatt nem jut kellő ideje az iskolák látogatására. E bajon segitendő, tanügyi körökben élénk megbeszélés tárgyát képezi a *járás tanfelügyelőség* szervezése, melynek a közoktatási tárca tárgyalása alkalmából egyik felszólaló képviselő kifejezést is adott. Az oktatásügy sikeresebb elővitelére, a nemzetiségek által lakott helyeken épült iskolák szigorubb ellenőrzése minden esetre kívánatosnak teszük, hogy a járási tanfelügyelőségi állások mielőbb szerveztessenek.

Tanítóképesítő-vizsgálatok. A debreczeni ev. ref. főiskolai tanítóképző-intézetben a folyó hó 21—23-ik napjain tartattak meg a tavaszi tanítóképesítő-vizsgálatok. A vizsgálóbizottság elnöke Kiss Aron püspök volt, tagjai pedig *Dávid-*

házy János, Zsigmond Sándor és Balogh Ferencz, valamint a tanítóképző-intézet tanári kara. A vizsgálatok e hó 21-én vették kezdetüket az írásbeli vizsgával. A jelentkezők száma huszonnyolc volt, kik közül tizenötön kaptak oklevelet. Ezek közül *Bakk Béla* nevelő *kitűnő* oklevelet nyert. Jeles osztályzattal képesítették: *Batta Tibor* bojtí, *Császár Bertalan* tunyogi, *Gaal Ferencz* szalacsi, *Kárpáti Károly* karezaei, *Kurpé Gergely* szeghalmi, *Lovász József* mezőssassi tanítók. Vallástani pótvizsgából *kitűnő* osztályzatot nyert *Homolya Etelka* tanítónő, jeles osztályzatot *Pávai Erzsébet* földesi tanítónő. Orgonázásból pótvizsgát tett jeles eredménnyel *Szabó Kálmán* h-had-házi tanító.

SPORT.

Debreczen a gyepen.

A lóverseny első napja.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, április 26.

Tegnap délután, verőfényes szép tavaszi napon folyt le a debreczeni lóversenyek első napja — a szokott, nagyarányú érdeklődés mellett. Kirándultak a sport előkelő barátai és hölgy tisztelői. A nagy tribün képe szakasztott mása volt a fővárosi versenyek elegáns keretének.

Debreczen társadalmának legkiválóbbjai közül künn voltak: *Puky Gyula* főispán, *Dégenfeld József* gróf, *Simonffy Imre* polgármester, *Kölcsey Sándor* táblabíró, *Komlóssy Arthur* főjegyző, *Osáky Adorján* gróf, *Tolnay Kornél* az államasutak üzletvezetőségének feje, *Aczél Géza* főmérnök, *Vecsey Imre*, *Körner Adolf* tanácsnokok és közéletünk sok más kitűnősége.

Különösen nagy számmal volt képviselve a tisztikar. Ott láttuk a többek között *Bodnár, Csieseri, Kaffka* ezredek és báró *Kapri* huszárhadnagyot. kít *Leonhardi* ezredes tolmácsként osztott be *Gerard* angol tábornok mellé. *Anglia* jeles katonája volt különben a közönség érdeklődésének központja.

A nagy tribün díszes, előkelő hölgyközönsége közül a következő neveket sikerült följegyeznünk: gróf *Szapáry Györgyné*, *Bobori Margit*, *Vecsey Zoltánné*, *Szunyogh* nővérek, *Miskolczy Eta*, dr. *Hütterne*, *Klobusitzkyné*. *Ormány Lajosné*, *Szél Marienne*, *Miskolczy Jenőné*, *Kölcsey* nővérek, *Bay* főhadnagyné, *Bethlen Sára* grófnő, *Zádor Vilma*, *Szabó Margit*, *Komlóssy Emma*, *Zivuska Irén*, *Gyémánt Ilonka*, *Worsley Blanche*. Voltak többen is, de ki győznél végig felsorolni a díszes névsort?

Élénk, vidám hangulat mindenütt; tipdelgetés — találgatás: ez a följegyzés hozzátartozik még a kép teljességéhez. A lovak közül a hölgyek: *Aranybabát*, *Részest*, *Tanbetyárt*, favorizálták, míg az urak inkább *Viczirt*, *Olgát*, *Lilit*,

Árvalányt szerették volna első helyen látni. Olyan is akadt, aki *Margarin* lovagjában bizott, sőt a ravasz nevű *Maffiának* is voltak hívei.

A történelmi hűség kedvéért megjegyezzük, hogy a *Menykóben* csupán egyetlen ember bizott, de — nem ütött be.

A teljesség kedvéért ideiktatjuk, hogy legnagyobb szerencsével egy édes szőke baba játszott, míg a vesztlők között egy népszerű, fiatal karmester (a nevét kimóletből nem írjuk ki) az első, ki állítólag „*pech mollban*“ lóverseny indulót is rögtönzött.

A verseny lefolyásáról mely egy kisebb balesetet leszámítva — a legsikeresebben végződött — alábbiakban számol be tudósítónk:

Előkelő, nagy közönség előtt folyt le a debreczeni lóversenyek első napja. Pályabírák voltak:

Ifj. gr. *Nemes János* és *Simonffy Imre* kir. tanácsos, polgármester, Mázsáló: gr. *Merveldt M.* száz. Indító: *Graeff Jenő*. Pályarvos: dr. *Legányi Gyula*. Totalisateur-vezető: *Pallaghy Béla*. Titkár: *Engesszer József*.

A verseny szintén két órakor kezdődött és hat óra után ért véget. Baleset mindössze az utolsó előtti futásnál történt, jelentéktelen leesés — minden komoly következmények nélkül.

Legérdekesebb résztvevője a versenynek *Dobó Miklós* a 16 éves urlovas volt, ki édes apja *Dobó István szegedi* parasztgróf paripáival küzdött a babéért és pedig sikerrel, mert második és harmadik díjat nyert. A fiatal urlovas különben már *Arad*, *Zombor* versenyén több ízben vett részt és mindig diadalmasan.

A tegnapi nap eredményeit itt adjuk:

1. *Nyeretlenek eladóversenye*. Első díj 1000 korona. Első: Gróf *Orssich Pál* 3 éves pej kancája *Boba*. Totalisateur 5—19.
2. *Debreczen sz. kir. város díja*. 1000 darab arany. Első: *Klein György* 6 éves sárgája *Gerle III*. Totalisateur 5—20.
3. *Hortobágyi díj*. A győztesnek 1500 korona. Első *Világhy Gyula* 3 éves pej méne *Cserhát*. Tot. 5—15.
4. *Eladóverseny*. 1200 korona a győztesnek. Első *Pejacsevich Albert* gróf lova *Felicitas*. Tot. 5—36.
5. *Hadseregi gátverseny*. 1000 korona a győztesnek. Első báró *Skal Károly* hadnagy lova *Jeconde*. Tot. 5—31.
6. *Eladók akadályversenye*. 1000 korona a győztesnek. Első gróf *Pejacsevich Albert* gróf lova *Néha-Néha*. Tot. 5—6.

SZÍNHÁZ és MŰVÉSZET.

Dal az A. bérletről.

— *Panaszos levél a Szerkesztőhöz.* —

Mélyen tisztelt Szerkesztő bácsi
Késerves nagy az én bajom;
Három nap óta nincsen nékem
Se éjjelem, se nappalom.
A bubánatom ön okozta,
A keserőség elepezte —
Egy kis leánnyal, Szerkesztő ur,
Ugyan hogy is tehetted ezt?

Verset hozott becses lapjában
A „C” bérletnek dícsalát :
És megzengte a „B” estével
A „B” esték szép angyalát.
A barátomim mind oly büszkék,
— Mert „B—C”-re jár mindahány :
A „hadnagyéhes” szép kisasszony
S a „bájos angyalarezu lány.”

És kinevetnek engem szörnyen,
Hogy poétát nem ihletek,
Ki az A-ról, az A. bérletről,
Ki — rólam írjon verseket.
Hát én Istenem: mit csináljak,
Ha szerkesztő ur nem segít . . .
Írja meg kérem versbe! szépen
Az A bérlet dícséretit!

Óh mondják el szép rimes versbe,
— Legszöbbször: az *ütelkező!* —
„Az A bérletnek nincsen párja,
Szöbbször mint a virágos mező.
Szöbbször mint a vadregényes Kárpát,
Dicsőbb, mint Bordeaux bora
S ragyogóbb — ez már szent igazság!” —
Mint Hollós Máttyás fénykora.

De furesa, hogy itt prédikálók,
Én egyszerű bakfislány,
Igaza van szerkesztő bácsi,
Ha megharagszik éncreám.
Meggébkitem, ha megharagszik
Csak ezt, csak ezt igérje meg:
Ezután minden „A.” bérletről
Dalolnak egy-egy éneket.

Lys-Blank.

— (A virágcsata.) Tegnap este telt ház előtt új betanítással Verő György operettje „A virágcsata” került színre. Eltekintve a rendezési hibák egész sorától, melyek közt nem utolsó az, hogy az első felvonás üzlethelyiségének czégtábláját csak a második felvonás közepén jutott eszükbe eltávolítani — az előadás maga sikerült volt. Komlóssy, Tarnay, Faragó, Nagy Gyula, Bartha mindannyian előismerést érdemelnek, „A virágcsatát” szerdán megismétli a társulat.

(—)

— (Szélgjegyzet egy kritikára.) A Debreczeni Ujság — tegnapelőtti száma — színházi kritikájában körülbelül a következőket mondja „Rablók” című drámolettem nőszereplőjére, Tóth Ilonka urhölgyre: „a szerepét kriminálsan rosszul fogta fel és teljesen elejtette.” Nem vagyok kritikus, annál kevésbé óhajtok felsőbb fórumnak tűnni fel, kritikát mondani kritika fölött. — Mivel azonban a kritika említett pontja intenciómat érinti, a lelkemben élő igazságérzet kénytelenít a következők kinyilvánítására: Tóth Ilonka urhölgy „Véberné”-je a lelkemben fogant „Véberné” alakjával azonos és mint régi — testet öltött — ismerőst boldogan láttam viszont a színen.

Nemes becsvágyu szép alakításáért — irányában csak tiszteletet és hálát érezhetek.

Mindezeket pedig nem a gavallér ember, hanem a szerző mondja.

Zivuska Andor.

TÁVIRATOK.

A magyar delegáció elnöke.

Budapest, április 26. (Saját tudósítónktól.) A magyar delegáció leendő elnökéről forgalomba hozott eddigi hírek ma pozitív alakot vettek fel. Általános hitelt adnak ugyanis annak az elterjedt hírnék, hogy a magyar delegáció elnöke Perczel Dezső lett.

A zágrábi affér.

Zágráb, április 26. (Saját tudósítónktól.) A tegnapi véres affér ma lovagias utra terelődött. A magyar katonatisztek és a horvát diákok megbízottai ma délután tanácskozásokat folytattak, de eredményre eddigelé nem jutottak.

Gyilkos apa.

Sopron, április 26. (Saját tudósítónktól.) Kornhofer Lajos lajtaszentmiklósi asztalos részegségében gyakran bántalmazta családját. Ma is ismételte durvaságait, mire atyja és neje elmenekült hazulról. Kornhofer erre fiának esett, a kinek kiáltásaira visszajött az öreg Kornhofer és agyonlőtte dühöngő fiát. Az öreg Kornhofert letartóztatta a csendőrség.

A leintett Stadler érsek.

Bécs, április 26. (Saját tudósítónktól.) Ő felsége, a király tegnap külön leirat útján a legerélyesebb intelemben részesítette Stadler érseket azért, mert a magyar parlament nemrégiben megtámadta.

Szédelgő álképviselő.

Temesvár, április 26. (Saját tudósítónktól.) A város környékén néhány nap óta kalandozik egy Szombati József nevű szédelgő. Szombati mindenütt képviselőnek adta ki magát s a parasztoknak állami teléket ígért. Ennek fejében előlegeket szedett fel a könnyen hívó néptől. Eddig négyszáznál több károsult jelentkezett.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Vétkes bukás. Reiner Flóra divatárusnő még a múlt évben vád alá került vétkes bukás miatt. Úgyt tegnap tárgyalta a törvényszék s a szakértői vélemények és a védelem meghallgatása után megállapítottak találta a vétkes bukást és ezért Reiner Flórát hatvan korona pénzbírságra ítélte, mely ítélet jogerőssé vált.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Egy leányról. Mai tárczarovatunk költőményének első verszaka negyedik sorából „sirtántorát” van szedve „sátántorát” helyett. A boszszantó sajtóhibát itt igazítjuk helyre.

Kiadó lap tulajdonosok:
Dobschorb és Popovits.

407. — v. k. szám.
1902.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróságnak V. 30187—1901. számu végzése folytán közhírré tétetek, miszerint Dröszler Károly részére Jámbor Lajos debreczeni lakostól 25 kor. tőke és eddig összesen 11 kor. 80 fill. perköltség erejéig 1901. évi Nov. hó 1-án biróilag felülfoglalt és 1728 koronára becsült buza, takarmány, gazdasági eszközök, lovak és egyebekből álló ingóságok 1902. április hó 30-án délután 3 órakor kezdetét veendő és Debreczen határában az ondódi 213. sz. tanyán megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1902. évi Április hó 5-én.

Bódogh Zs.
birói kiküldött.

Szobráncz gyógyfürdő

Ungmegyében

Glaubersós, hideg kénes sós viz.

Gyomor- és májbetegék magyar Karlsbadja.

Ezen a maga nemében páratlan gyógyviz, mint ivó gyógyvíz biztos segélyt nyújt gyomor és bélbajoknál, s alhasi pangásoknál, makacs székrekedéseknél enyhén, oldólag hat, májbetegségeknél, epehomok és epekövek oldólag hat, Vértódlásoknál, szédülések, hűdéses, gutaütési rohamoknál vérlevegővel, felszívólag hat, eszuzos és köszvényes bántalmaknál e kör- okozta erjesi termékekre, lerakódásokra az izületekben azok oldására és kiküszöbölésére hat. Kövérség, szív elhárjadosás ellen, cukorbetegségeknél, vesebajosoknál ugy a cukor és fehérje-kiválast gyorsan és kedvezően befolyásolja.

Mint fürdő különféle izzadmányokat daganatokat, izületi és zsonb bántalmakat, csontszut kedvezően oszlatja, Görvélykőros daganatok, fekélyek ellen, méh és méh közötti izzadmányok, hashártya izzadmányok felszívódását elősegíti, a legkülönfélébb makacs idült bőrbetegségeket ellen bámulatos gyorsan hat.

Vasuti állomás: az Alföldről és Pest felől jövőknek Ungvár, a felvidék és illetve Kassa felől jövőknek Nagy-Mihály, honnan kényelmes bérkocsikon 1 és 1/2 óra alatt elérhető.

A víz otthon is sikerrel használható. Ára, egy nagy láda 40 üveggel 14 kor., kis láda 20 üveggel 8 korona. A víz a vasuton szállítási kedvezményben részesül.

Megrendelések és tudakozódások: „Szobráncz-gyógyfürdő igazgatóságának Szobráncz-gyógyfürdő” czimzendeők Posta és távirat állomás helyben. A fürdő igazgató orvosa: Dr. Ruseay Gábor Lajos.

A fürdő igazgatósága.

Itt a tavasz!

és vele együtt megérkeztek a legfinomabb és legolcsóbb

szobapadló lakkok

zománcz festékek, vízhatlan butorlakk, Kencze, mindennemű hazai és francia földfestékek, és saját örlésű olajfestékeink, melyek a nagyérdemű t. közönség becses pártfogását várják

Hazafias tisztelettel:

NEUMANN és WEISZ

diszfaragványok, furnirok és górlécetek gyári raktára Hatvan-u. 5 Big-nióház.

Konyári Sóstó fürdő

megnyitás május hó 4-én.

Gyógyítja agórvély kórt s annak következményeit, u. m. csontszut, csontvelő lob, összezsugorodott izület stb. mindennemű köszvényes, csuzos bántalmakat, bármiféle bőrbajokat, továbbá sápkór, máj, lép, vese és belső daganatokat, különösen női és férfi bajokra legkitűnőbb hatású.

Fürdő-orvos: Dr. MÓRICZ ERNŐ
pocsaji tb. járás-orvos.

Jól berendezett lakások, előkelő vendéglők (kitűnő ételek és tisztán kezelt italok, személyes felügyeletünk alatt állanak) és a mi fő, igen mérsékelt díjszabások, valamint rendkívül figyelmes kiszolgálásban részesülnek a t. fürdővendégek.

Vasuti állomás: Hosszupályi Debreczen—N. Létai vonalon. Posta és távirtda állomás helyben. Minden vonat érkezésnél kocsik állanak rendelkezésre.

Tisztelettel a
Konyári Sóstó fürdő vállalat
igazgatósága.

MIHALOVITS J. gyógyszerháza

a "kigyóhoz,"

DEBRECZEN, Főpiacz.

A városházzal szemben

Ajánlja:

"HARMAT CRÈME"

arczszeptó, és bőrapólo kenőcsét, mely teljesen ártalmatlan, nem zsíroz, tehát nappal is használható s az arcnak üdéséget, finomságot s hamvaságot kölcsönöz. Az arcot tisztítja és fehéríti. Kiváló eredményel használható arczörösség, májfolt, sómör, szepő, s egyéb bőrtisztítá-lanságnál valamint napégette és szél kifújta arcnál s kéznél.

1 tégey Harmat crème ára: 1 korona
Hozzá való Harmat szappan 1 drb. 70 fillér. Ajánlja továbbá HARMAT ARCZPORÁT (pouder) mely készítmény az arcnak üde, ifju színt kölcsönöz s nem rontja az arczört. Kitűnő illata, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által tekedik bármely más hasonló készítménnyel.
Jól tapad, s igen jól fed.

Kapható: fehér, rózsá és crème színben
Próbadozka HARMATPOUDER ára: 50 fill. Nagyobb doboz 1 kor. és 2 kor.

Ajánlja továbbá következő arczporait:
Berdini teftpouder [3 féle színben] próbadozka 40 fill. nagyobb doboz 1 kor. s 1 kor.
60 fill. Veloutin pouder [3 féle színben] próba doboz 60 fill. — Nagyobb doboz 4 pn.
korona.

488/902.

Másolat.

Egyek község előjáróitól.

Hirdetmény.

Egyek község 5632 kat. hold 570 □ ölet tevő vadász területén a vadászati jog az 1902-ik évi május hó 15-től kezdődő 6. (hat) egymásután következő évre, vagy is az 1908 évi május hó 15-ig Egyek község házánál az 1902. évi május hó 15-ik napján d. e. 9 órakor tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fog adatni

Az erre vonatkozó árverési feltételek Egyek község alólirott jegyzőjénél a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Egyeken, 1902. évi ápril. 5-én.
Mikula György. Devics Lajos,
bíró. jegyző.

Tudatom, hogy az összes

disztárgyakat

melyek menyasszonyi, névnap ajándékoknak igen alkalmasak

gyári áron

árusítom ki.

Tisztelettel:

IFI. PAIER JÓZSEF,

üveg-, porcellán-üzlet e.

Legjobb

szőlőkarók

10 koronától kezdve ezrenként

kaphatók:

Balog Dávid telepén

Debreczen. Miklós-utca végén.

!! Üzlet helyiség változás miatt !!

Értesítjük a t. közönséget, hogy a raktáron levő férfi-, női- és gyermek cipők, kalapok, ingek, nyakkendők, legújabb divatu napernyők, blousok, miederek stb.

Május hó 1-ig

minden elfogadható áron

kiárusítattnak.

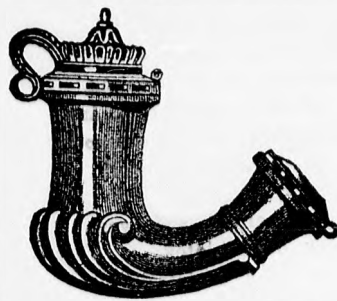
Tisztelettel

Székely Jenő és társa

Piacz és Miklós-utca sarok.

Gallérok drbja 10 kr.

Valódi tajték pipák és szipkák

legolcsóbb

árban

kaphatók

Szent-Királyi Tivadar

műipar áru üzletében.

Vászon, kész fehérnemű.

Menyasszonyi kelengye, Szőnyeg, függöny, Butorszövetek

☞ nagy raktára ☞

Donogán és

Somossy

Kunz József és Társa
utódai cégénél — Kis-templom-bazár.

!! Múterem ünnep és hétköznap mindig nyitva !!

Fényképészeti műterem.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, miszerint

Egyház-tér 3. szám alatt levő Szatmáry J.-féle

fényképészeti műtermet

átvettem és ezuttal főtelevésem oda irányul, hogy, úgy mint Budapestén a császári és királyi udvari fényirdákban, úgy itt is a t. közönség becses pártfogását és elismerését kiérdemeljem Elvállalok minden e szakmába vágó munkát, u. m.:

régi kpek megújítáát,
pillanatnyi gyermek felvételek parányi nagyságtól egész élet-nagyságig.

— Továbbá —

Platin fénykép nagyitsok
rendkívül olcsó árban.

szines képek művészi kivitelben.

Gyarak, egyletek, intézetek és nagyobb vállalatok 25 százalék árengedményben részesülnek.
Kivánatra házon kívül is eszközöltetnek felvételek.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, maradok hű t.

Takács Vincze

fényképész.

!! Múterem ünnep és hétköznap mindig nyitva !!

Van szerencsém a n.ó. kö-
zönséggel tudatni, hogy 25 év
óta fennálló jó hírnévnek örvendő

butorraktáramat

a mai kor igényeinek megfelelőleg
ujjonnan berendeztem, hol a leg-
egyszerűbbtől kezdve, legszebb ki-
vitelű szoba berendezéseket, vala-
mint egyes butor darabokat is jó
kiszolgálás és legjutányosabb árak
mellett eszközölök.

Teljes tisztelettel

ZÁTORSZKY ISTVÁN UTÓDA

Debreczen, Széchenyi-utca (t.

FÉLIX GYÓGY-FÜRDŐ

Nagyvárad közvetlen közelében, vasuti állomás.

Kényelmes közlekedés. Vasuton Nagyváradtól fél, koezi 3/4 órai távolban. Május—augusz-
tus hónapokban naponta 10, vasárnap- és ünnepnapokon 14 vonat közlekedik Nagyváraddal. Az új
vasuti állomás közvetlen a fürdőtelep mellett van.

Az európai híré 49 C. meleg természetes hévviz javalva van: az izületek
és izmok csuzos bántalmainál, idült s különösen savas izületi loboknál, csonttörések
és különösen visszaradt vastagodásoknál, köszvényél és annak különböző alakjainál,
idegbajoknál, melyek rhenmatikus alapon keletkeztek (i chiásnál); különös börbajok-
nál, végre női bajoknál; bőséleg: heveny és idült gyomorbántalmak, májbajok és
vesekövek eseteiben. Állandó fürdőorvos: dr. Matolay Károly.

A különböző igények szerint berendezett nagyszámu szobák napi ára 80 krtól 3 forint.
közt vltakozik. Gyógyterem (Cursalon) hirlapokkal és tekeasztallpl. Terraszok szép kilátással.
Éttermek, sétahelyek a fürdőtelepen és a mellette elterülő őserdőben. Az erdőben jó tekepálva.

Hat tükörfürdő, család- és kád-fürdőkön kívül mörfürdők is vannak jendszeresítve.

Állandó kitünő zenekar. — Telefon összeköttetés Nagyváraddal.

Bz elegánsul berendezett lakoszobák, kád- és tükörfürdők, továbbá a Félix-fürdő el-
ismert jó konyhája és pinzéje készen várja a legkülönbözőbb igényü vendékeket. — Gyors és
pontos kiszolgálás és mérsékelt ár által igykezekni fogok t. vendégeimet teljesen kielégíteni

Kiváló tisztelettel: **Kernáts János**, bérld.

A vásártéren Széchenyi-utca sarkán látható

a **norvégiai halászat** és az

ORIASI CZETHAL

kiállítás.

(A czethal a világ legnagyobb emlős állata.)

21 méter hosszú, 360 centiméter magas, 355 métermázsa súlyu.

Kifogták 1900 augusztus 1-én a Spitzbergok és a medveszigetek között

A fogásnál 75000 kilogram súlyu volt; a legnagyobb czethal melyet eddig fogtak

Külföldi kiállításban

láthatók: 21 ragadozó és mélylátó praeperált hal, szerszámok a fogáshoz, ugy mint tenger szigonyok.

Magyarazatok mindig tartatnak.

Nyitva naponta reggel 9-től, este 8 óráig.

Megnyilik szombaton ápril 26 és tart május 4-ig. Belépti-díj 40 fillér, gyermekek és
katonák örmesterig 20 fillér. Iskolák és egyletek kedvezményben részesülnek. Kiváló tisztelettel

az igazgatóság.

= ELITE = FÉNYIRDA

Piacz-utca 81. Bank-palotával szemben.

A legkényelmesebben berendezve!

Elsőrangú kivitel! Legolcsóbb árak! Legszebb képek! Legtartósabb képek!

Mindennemü felvételek — házonkívül is — eszközöltetnek.

Photo-Emall-, Platin- és Pigment-képek.

Életnagyságu Platin-kép 12 koronától.

GYÁRI RAKTÁR

fényképeszeti cikkekéből

Szak és Amateur fényképészek részére.

Nagy választék fényképezőgépekből 5 koronától feljebb.

Minden Amateur, ki egy gépet vesz, szakszerű oktatásban részesül, ingyen.

Fényképek kidolgozása elvállaltatik. Sötét kamra rendelkezésre áll a t. cz. Amateur urak részére.

MIÉRT

van annyi utánzat?

MIÉRT

a valódi EISENSTÄDTER-féle

Linoleum padló-zománcz

a törv. bej. „vaslovag“ védjeggyel a legjobb és legtartósabb puha padlóknak és fonyhabutoroknak bemazolására.

Bejegyzett

Védjegy
„Vaslovag“

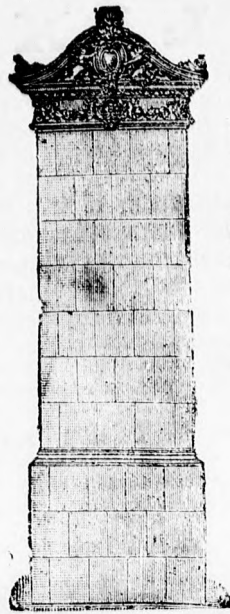
„Linoleum padló-zománcz“

a törv. bejegyzett „Vaslovag“ védjeggyel

Eisenstädter Testvérek
lakk- és festékgyára.

Kapható Debreczenben:

Csanak József, Főlegyházi János, Fritsch Károly, Gancovszky Lajos, Kontsek Géza, Party Ferencz, Roth Antal, Szesztina Lajos és Szabó Zsigmond utóda kereskedő uraknál.

Raktárhelyiség változtatás miatt a raktáron levő.

Cserép kályhákleszállított árak mellett,
továbbá

Főzőedények, takarékkonyhák, épület-vasalások, gazdasági eszközök, tetőlemezek, mérlegek, revolverek, töltények és peronospora fecskendők

nagyválasztékban
a legjutányosabb árban

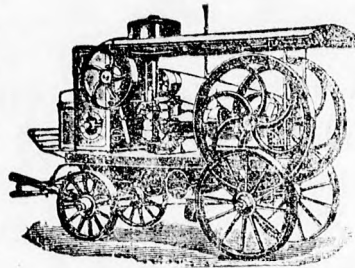
kaphatók:

KOVÁCS GYULA vasüzletében

„BIKA“ szálloda mellett.

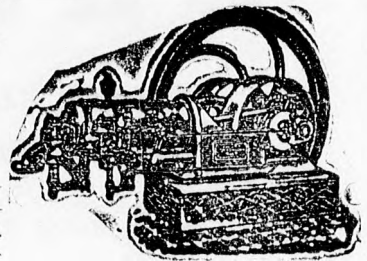
Motorvásárlók

vétel előtt arról szerezzenek meggyőződést, melyik gyártmány a legjobb!

**Drezdai motor-
gyár részv.-t.**

(ezelőtt HILLE)

gyártja az elismert legjobb benzin és gázmotorokat és benzinlokomobilokat. Malmok, takarmány-kamrák, cséplés és minden

más üzemhez kipróbáltan a legököltebb, legegyszerűbb szerkezetű, legtartósabb, legkönnyebb kezelési és legolcsóbb üzemű gépek. Legelőkelőbb referenciák több évi legkielégítőbb üzemekről rendelkezésre.

Vezérképviselő és mintaraktár: **Gellért Ignác és Társánál****BUDAPEST, VI., Teréz-körút 41. szám** (a nyugoti pályaudvar közelében).

Minden kiállításon és versenyvizsgálaton legelső díjakkal kitüntetve!

Vanszerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy

zongora és hangszer raktáromban

a legkitünőbb gyártmányu

zongorák, pianinók, harmoniumok, cimbalmok, valamint saját készítményű zongorák és hangszerek

a legjutányosabb áron kaphatók!

Zongorák és hangszerek javítása és hangolása

szakszerű pontossággal eszközöltetik

Zongorák, pianinók, cimbalmok,

olcsó havi bérösszegért használatra kaphatók!

A nagyérdemű közönség pártfogását kérve vagyok kitünő

tisztelettel

Schmidt S.

zongora és hangszerkészítő

Debreczen.

a k

A P R Ó H I R D E T É S E K

Minden apró hirdetés, a mely 10 szót tartalmaz, e rovatban husz fillérért lesz közzételve: Minden további szó közzétételéért 4 fillérért eszközöljük. Vidéki tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a levélbélyeg a válaszra beküldetik. Vidékiek az utalvány szelvényére is rávezethetik a hirdetéseket.

A KINEK
ismerettségiján
háztartásra
nevelőre
üzletlátsra
üzletvezetőre
stb.-re
van szüksége
adja fel hirdetését
a
„SZABADSÁG”
kiadóhivatalánál.

Kerestetik egy ügyes
ügynök a ki a könyve-
léshez is ért. Irásbeli
ajánlatok vasbutor gyár
Piacz 83.

Nyaraló
Simonyi-ut 3. sz. alatt
eladó, vagy bérebe adandó.
Értekezhetni lehet Tóth
Gyula vaskereskedőnél.

Száraz, világos
pinceszoba kiadó. Vár
uteza 12 sz.

Vaj,
naponta friss
kilója 1 frt. 20 kr-ért
kapható
DEUTSCH LAJOS
fűszer kereskedésében
Piacz-u. 38.

Legalkalmasab ajándék
egy fényképező kamra
Kellemes szórakozás és

hasznos időtöltés. Ingyen-
oktatás és utasítás. Tes-
sék árlapot kéri

Komáromi József fényké-
pészeti szaküzletéből Deb-
reczen, Piacz 12.

Hol a jó és olcsó!

Fazekas Kálmánnál
Hatvan u. 4 sz. (Koszo-
rus-ház), hol mindennemű
földfestékek valamint pil-
lanat alatt száradó szo-
bapadló és butor lak-
kok, firnisz, vékony és
vastag asztalos enyv 38
kr. kilója és minden e
szakmába vágó cikkek
olesobbán mint bárhol a
nagyérdemű közönség ren-
delkezésére állanak.

10 év óta fennálló

havi és heti részletülze-
temben a tavaszi áru-
nagy választékban meg-
érkeztek és áremelék
nélkül árusítatnak Kohn
Hermann Hatvan-u.

Martinkán

négy nyilas szálló nagy
pajtával együtt eladó
Czím a kiadó hivatalban.

Nemes rózsafak
a legmegbízhatóbb kitenő fajokban
kaphatók igen jutányos áron

Farkas és Harabula
műkertészek
rózsa és növény telepén
kertész telep Mike-Péresi ut men-
tén virág esernök fő piacz nagy
tözsde mellett.

Nagy készlet
tavaszi kiültetésre minden féle
disz és viritó növényekből.

== Készit ==

Csokrokat.
Koszorukat.
Virág-kosarakat, és
mindenféle virág munkákat
a legfinomabb ízléssel legujabb
divat szerint
rendkívül jutányos áron.

Élő vágott virágokból állandó
nagy raktár. Vidéki rendelések
gyorsan és pontosan teljesítetnek.
Kertek és virág ágyak készi-
tése szolid árak mellett teljesít-
tetik.

Ganofszy Lajos

fűszer-festék és magkereskedése

== a kékmacskához ==
Kossuth-utca I. szám.

ajánl

Tavaszi idényre

MAUTHNER féle

gazdasági, kerti vetemény és virág mag-
vakát — legfinomabb firniszban tört u.
m. száraz festékek, szoba padló lakk és
szagtalan fénymáz továbbá angol kocsi
lakk Copal, Damár, bőr és aranyozó ken-
ezét mázoló, lagozó és flóderozó ecse-
tek jutányos áron.

Megérkeztek!

A legszebb tavaszi ujdonságok

női divat szövetekben

Bluz selymekben,

Tennis, chiné és

De laine szövetekben,

napernyőkben.

Szabó Lajos fiai

özégnel,

Debreczen — Rózsater.

Szivattyúk

mindennemű házi és nyil-
vános czélokra, a mező-
gazdaság-, építkezés- és
iparnál.
Csövek, tömlők, csapok
stb. stb.

Szivattyu- és gépgyártási
betéti társaság

W. GARVENS, WIEN,

Kapható technikai és gépüzletekben, kutkésítőknél stb.
Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Mérlegek

legujabb javított reneszerü
tizedes, futó súly és hidmér-
legek fából és vasból keres-
kedelmi, közlekedési, gyári
mezőgazdasági és ipari
czélokra.

Embermérlegek, mérlegek,
házi használatra, stb.

I. Schwarzenburgstrasse 6.
I. Wallfischgasse 14.

Hölgyek figyelmébe!!!

1902. Márczius hó 27-től

RÓZSA LAJOS

csász. kir. udvari szállító czegektől érkezett

többmint 1000 drb. remekül diszitett

Női kalapokból

== KIÁLLITÁST RENDEZ ==